
Vedlegg A – Lover, forskrifter og befolkningsprognoser

INNHold

1	LOVER, FORSKRIFTER, TILLATELSER OG KOMMUNAL FORVALTNING	2
1.1	Felles for vann og avløp.....	2
1.2	Vannforsyning	2
1.3	Avløp og vannmiljø.....	4
1.4	Kommunale vedtak og bestemmelser.....	6
2	BEFOLKNINGSPROGNOSE.....	7
2.1	Befolkningsutvikling	7
2.2	Fritidsbebyggelse.....	8
2.3	Næringsutvikling.....	8
2.4	Overordnede nasjonale og regionale føringer	8
2.5	Kommuneplan 2011-2023	9
2.6	Boligbyggeprogram 2012-2016	10
2.7	Prognose befolkningsutvikling	10

1 LOVER, FORSKRIFTER, TILLATELSER OG KOMMUNAL FORVALTNING

1.1 FELLES FOR VANN OG AVLØP

1.1.1 Plan og bygningsloven

Plan- og bygningsloven (PBL) er den generelle arealdisponeringsloven i Norge. På grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, legger den føringer for hvordan arealene kan utnyttes. Oppføring av et VA-teknisk bygg og fremføring av ledninger krever tillatelse etter PBL. Den stiller samtidig krav om at alle boliger skal ha tilfredsstillende vannforsyning før byggetillatelse gis. Kommunen er myndighet etter PBL.

Plan og bygningsloven hjemler også muligheten for kommunen til å pålegge tilkobling av eksisterende bebyggelse til kommunalt nett dersom det ligger offentlige ledninger eller blir anlagt offentlige ledninger på eller i nærheten av eiendommen. Det vises til § 27-1 i Plan- og bygningsloven.

Bygning må ikke føres opp eller tas i bruk til opphold for mennesker eller dyr med mindre det er forsvarlig adgang til hygienisk betryggende og tilstrekkelig drikkevann, samt sløkkevann. Det samme gjelder opprettelse eller endring av eiendom for slik bebyggelse.

Før opprettelse eller endring av eiendom til bebyggelse eller oppføring av bygning blir godkjent, skal bortledning av avløpsvann være sikret i samsvar med forurensningsloven

1.1.2 Lov om kommunale vann- og avløpsanlegg

Den 1. juli 2012 trådte ny lov om kommunale vann- og avløpsanlegg i kraft. Lovens formål og hovedregel tilsier at vann- og avløpsanlegg skal være i kommunalt eie. Dette gjelder ved nyetableringer, utvidelse og sammenslåing av eksisterende anlegg samt ved salg av eksisterende anlegg. Kommunen kan i særlige tilfeller tillate privat eie, men i så fall skal anlegget organiseres som et andelslag eid av brukerne.

1.1.3 Internkontrollforskriften

Internkontrollforskriften har som formål å fremme et forbedringsarbeid i virksomhetene gjennom krav om systematisk gjennomføring av tiltak innen:

- arbeidsmiljø og sikkerhet
- forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter eller forbrukertjenester
- vern av det ytre miljø mot forurensning og en bedre behandling av avfall slik at målene i helse, miljø og sikkerhetslovgivningen oppnås.

1.2 VANNFORSYNING

1.2.1 Generelt

Vannforsyning er ikke en lovpålagt oppgave.

Den kommunale vannforsyningen er et naturlig monopol, og det er kommunens ansvar å sørge for en stabil og sikker vannforsyning som forsyner kundene med vann som er helsemessig trygt og har en god smak, innenfor en akseptabel kostnadsramme.

Drikkevann inngår i alle samfunnsområder og berører derfor saksområder for flere departementer og direktorater.

Virksomheter som produserer eller omsetter drikkevann, kildevann og naturlig mineralvann må forholde seg til regelverket innen næringsmiddelforvaltningen og helseforvaltningen. Sentrale lover som ligger til grunn for forvaltningen på disse områdene er:

- Lov om matproduksjon og mattrygghet (Matloven) av 19. desember 2003 nr. 124.

- Lov om helsetjenesten i kommunene av 19. november 1982 nr. 66.
- Lov om helsemessig og sosial beredskap av 23. juni 2000 nr. 56.

Med utgangspunkt i disse lovene er det laget forskrifter som regulerer den aktuelle vannforsyningen, eksempelvis:

- Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften) av 4. desember 2001 med senere endringer.
- Veileder til drikkevannsforskriften
- Forskrift om utvinning og frambud mv. av naturlig mineralvann og kildevann av 21. desember 1993.

Alle materialer og kjemikalier som benyttes i et vannforsyningssystem, for eksempel i et vannverk eller i et tapperi, skal tilfredsstille strenge krav. Kjemiske produkter til behandling av drikkevann, herunder produkter til desinfeksjon av drikkevann, skal være godkjent av Mattilsynet.

Godkjenningsordning for materialer i offentlige eller private vannverk foreligger ikke. I praksis blir det i dag stilt krav til dokumentasjon av at slike materialer ikke skal avgis stoffer som endrer drikkevannets egenskaper og forringer vannets sensoriske egenskaper. Spørsmål om hvordan regelverket knyttet til drikkevannsforsyningen skal forstås, kan rettes til Mattilsynet.

1.2.2 Drikkevannsdirektivet

Eu's drikkevannsdirektiv 98/83/EF som ble vedtatt i EU 3.11.1998, og i Norge som en del av EØS avtalen, er innarbeidet i norsk regelverk ved drikkevannsforskriften av 4.12.2001. Direktivet er et minimumsdirektiv som Norge må følge, men hvor vi står fritt til å velge strengere krav eller også andre krav enn det direktivet omtaler. Drikkevannsdirektivet angir ikke krav til kvaliteten på råvannet som skal benyttes, men bare til det ferdige produktet; dvs. til det vannet man leverer til de enkelte forbrukere.

Krav til råvann i Drikkevannsforskriften av 1.1.1995 (erstattet 4.12.2001) stammer fra eget råvannsvannressurs-direktiv (75/440/EØF) og direktiv for prøvetaking av råvann (79/869/EØF). Disse to direktivene er erstattet av rammedirektiv for vann (2000/60/EF).

- §9:** *"Det lokale Mattilsynet gir godkjenning av vannforsyningssystem til lands. Hvor vannforsyningssystemet berører flere av Mattilsynets distrikter, avgjør det sentrale Mattilsynet hvilket lokalt Mattilsyn som skal gi godkjenning."*
- §14:** *"Vannbehandlingsprosessene skal være tilpasset den aktuelle råvannskvalitet, forholdene i tilsigsområdet, materialene i og utformingen av transportsystemet. For å sikre hygienisk betryggende drikkevann, skal eier av godkjenningspliktig vannforsyningssystem og meldepliktig vannforsyningssystem gjennom valg av vannkilde(r), beskyttelse av denne (disse) og etablering av vannbehandling sørge for at det til sammen finnes minimum 2 hygieniske barrierer i vannforsyningssystemet. En av disse skal sørge for at drikkevann blir desinfisert eller behandlet på annen måte for å fjerne, uskadeliggjøre eller drepe smittestoffer. Mattilsynet kan, så fremt det kan vises at summen av virkningen av beskyttelse av vannkilden og forholdene i grunnen til sammen er hygienisk betryggende, i den enkelte sak bestemme at vann fra grunnvannskilde ikke behøver desinfiseres eller behandles som nevnt."*
- §11:** *"Vannverkseier skal gjennomføre nødvendige tiltak og utarbeide driftsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder av drikkevann under normale forhold. Vannverkseier skal gjennomføre nødvendige beredskapsforberedelser og utarbeide beredskapsplaner jf. lov av 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap og forskrift av 23. juli 2001 nr. 881 om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid, for å sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann også under kriser og katastrofer i fredstid, og ved krig."*

1.2.3 Internkontrollforskriften

Internkontrollkravet gjelder for alle vannforsyningsssystem uansett størrelse, unntatt egen vannforsyning til en enkelt husholdning. Kravet om internkontroll understreker vannverkseiers ansvar for på en systematisk måte å sikre tilstrekkelig leveranse av drikkevann, og innebærer at vannverkseier skal se til at eget tilsyn, drift og vedlikehold er slik at man tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften. Omfanget av internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art og omfang.

1.2.4 Lov om helsemessig og sosial beredskap

Lov av 23. juni 2000 nr.56. Formålet med loven er å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid. Den gjelder generelt for den offentlige helse - og sosialtjeneste og for bl.a. vannverk.

1.2.5 Beredskapsvannforsyning

Det påhviler leverandøren av drikkevannet til enhver tid å sikre kundene vann av forskriftsmessig karakter. Vannverkseier må derfor selv vurdere sikkerheten i sin forsyning. Mattilsynet vil gjennom utøvelse av tilsyn kunne kreve tiltak gjennomført dersom sikkerheten i tilførsel av vann med god kvalitet ikke vurderes å være på et akseptabelt nivå.

1.2.6 Forskrifter om slukkevann

Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn definerer krav til slukkevannforsyning som følger:

§5-4 Vannforsyning:

“Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyning fram til tomtegrense i tettbygd strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for slukkevann.

I boligstrøk o.l. hvor spredningsfaren er liten er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil.

I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuell, skal kommunen sørge for at det er tilstrekkelig vannforsyning til å dekke behovet.”

Kravene er generelle og angir ikke mengder. Vedrørende sprinkling kan det imidlertid ikke forlanges at kommunalt ledningsnett skal dekke de største anleggs behov.

Veiledning til forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK10 2.utgave, mars.2011) spesifiserer mengder:

Slukkevannskapasiteten må være:

- a) Minst 20 l/s i småhusbebyggelse
- b) Minst 50 l/s, fordelt på minst to uttak, i annen bebyggelse

Slukkevann kan hentes fra flere kilder. Fra tank på bil, fra vannledningsnett, fra sjø, fra basseng. Vanligst prosedyre er først å ta vann fra tank på brannbil, og parallelt etablere slangeforbindelse mellom vannledningsnett og bil for å kunne øke slukketiden. Det er således ikke påkrevd at vannledningsnettet skal kunne levere alt slukkevann.

I nevnte veileder er for øvrig benyttet ordene "må være" og "minst". En veileders funksjon er å være rettleidende, og tallstørrelser som oppgis her, men ikke står i forskriftene, er ikke å anse som krav.

Tolkningen av regelverket kan med fordel være:

- *Slukkevannskapasitet skal vurderes når vannledninger skiftes og nye planlegges.*
- *Sprinkleranlegg skal ha dokumentert tilstrekkelig tilgang på vann. Kilde kan være kommunalt ledningsnett og / eller en annen kilde (basseng, sjø).*

1.3 AVLØP OG VANNMILJØ

1.3.1 Generelt

Hovedplanarbeidet i kommunene er basert på føringer fra andre forvaltningsorganer, som EU, Miljøverndepartementet, Fylkeskommunen, m.fl. I tillegg finnes lokale forutsetninger som styrer omfanget av og type tiltak på avløpssiden.

I de senere årene har staten endret sin politikk på avløpssektoren. Fra tidligere å stille krav til tekniske løsninger og detaljer, er fokus nå endret til mål og resultatstyring, fokus på resipienttilstand og implementering av internasjonale føringer.

1.3.2 Forskrift om rammer for vannforvaltningen (Vannforskriften)

Vannforskriften trådte i kraft 1.1.2007. Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med sikte på å oppfylle miljømålene, og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet

1.3.3 Rammedirektivet for vann (Vanndirektivet)

Rammedirektivet for vann - også omtalt som vanndirektivet - ble gjort gjeldende for medlemsstatene den 22. desember 2000. Det ble vedtatt i EØS-komiteen 26.10.2007, vedtatt i Stortinget 12.2.2009 og trådte i kraft 1.5.2009. Hovedelementene her er:

- Forvaltning av vannforekomstene etter nedslagsfelt.
- Forpliktende omforente miljømål og overvåkning på tvers av eksisterende administrasjonsgrenser.
- Økologiske mål, krav om god økologisk status innen 2015.

Direktivet har allerede hatt og forventes å få stor betydning for arbeidet med avløp og vannmiljø i årene fremover.

1.3.4 Lov om forvaltning av naturens mangfold

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige, og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern.

1.3.5 Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)

Loven har som formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall.

Loven skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet, slik at forurensninger og avfall ikke fører til helseskade, går ut over trivselen eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse.

1.3.6 Lov om vassdrag og grunnvann (Vannressursloven)

Vannressursloven gjelder fra 1.1.2001. Hensikten med loven er å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann. §9 i denne loven angir bl.a. at vassdragsmyndigheten kan fastsette kvalitetsmål for vassdrag, blant annet om vannføring, stoffinnhold og artsforekomster i vassdraget.

1.3.7 Internkontrollforskriften

Hele avløpsvirksomheten er underlagt forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften). Tilsynsmyndigheter fører tilsyn med og gir veiledning om gjennomføring og etterlevelse av forskriften. Arbeidstilsynet fører tilsyn med hjemmel i arbeidsmiljøloven, mens fylkesmannens miljøvernavdeling fører tilsyn med hjemmel i de deler av forurensningsloven der de er forurensningsmyndighet.

1.3.8 Forskrift om begrensnig av forurensning (Forurensningsforskriften)

Forskrift om begrensnig av forurensning trådte i kraft 01. 07. 2004. Det er en omfattende forskrift som omfatter alle typer forurensning og som erstatter en rekke forskrifter for ulike sektorer.

I Del 4 Avløp, er forskrifter som berører avløpsforhold samlet. Den omfatter:

- generelle bestemmelser
- krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende
- krav til utslipp av avløpsvann fra mindre tettbebyggelser
- krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser
- krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann
- påslipp
- rensing av avløpsvann

Del 4A omhandler kommunale vann- og avløpsgebyrer.

1.4 KOMMUNALE VEDTAK OG BESTEMMELSER

1.4.1 Kommuneplanen 2011-2023

Gjeldende kommuneplan for Hvaler 2011-2023 ble vedtatt 7. april 2011 og er retningsgivende for hovedplan for vann og avløp. Kommunen har startet arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel. Det er viktig at dette planarbeidet sees i sammenheng med temaplan for vann og avløp».

1.4.2 Boligbyggeprogram

Boligbyggeprogrammet for Hvaler kommune ble vedtatt 21. juni 2012, kommunestyresak 45/2012. Boligbyggeprogrammet styrer 90 % av boligbyggingen til senterområdene Skjærhalden, Rød, Ødegården, Hauge og Utgårdskilen, og vil av den grunn være styrende for videre utbygging av vann og avløp.

1.4.3 Lokale forskrifter

«Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Hvaler kommune, Østfold» og det årlige «Gebyrregulativet» for tilkobling og tjenester innen vann og avløp.

1.4.4 Standard abonnementsvilkår for vann og avløp

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp er utarbeidet for å ivareta det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen/vann- og avløpsvirksomheten og den enkelte abonnent i forbindelse med tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg. Reglementet skal sikre at sanitæranlegg blir utført på en betryggende måte med hensyn til ansvarsomfang, funksjonssikkerhet og anleggs- og utstyrskvalitet. Abonnementsvilkårene er vedtatt av Hvaler kommunestyre som gjeldene for Hvaler kommune.

1.4.5 Avtale om levering av drikkevann mellom Fredrikstad og Hvaler kommune

Avtalen er datert 24. august 1987. Partene i avtalen er Hvaler kommune og Fredrikstad kommune og gjelder transport av vann fra Fredrikstad og omegn Vannverk til Hvaler gjennom Fredrikstads vannledningsnett, og henviser til en tilsvarende avtale mellom Hvaler kommune og Kråkerøy kommune. Avtalen bør revideres.

1.4.6 Avtale om leveranse av drikkevann mellom Frevar og Hvaler kommune

Det foreligger en usignert avtale datert 19.4.1995 mellom Hvaler kommune og Frevar om leveranse av drikkevann. Det er denne avtalen som partene har levd etter frem til dags dato. Kostnaden den gang avtalen ble tatt i bruk var på kr. 1,17 pr. m³ pluss avgift. Enhetsprisen pr. 2016 er på kr. 2,36 pr. m³ eks mva. Avtalens varighet var på 10 år, deretter fortsetter avtalen å løpe med en gjensidig oppsigelsesfrist på 2 år. Avtalen bør også her revideres.

1.4.6 Avtale om rensing av avløpsvann mellom FREVAR og Hvaler kommune

Den første avtalen er fra 1999 og var gjeldende frem til 2010, denne avtalen er signert. I 2010 ble det foretatt en revidering av avtalen og den er gjeldende frem til 2020. Avtalen tillater Hvaler kommune

å levere avløpsvann, iblandet slam fra tette tanker, via eget avløpsnett til FREVARs anlegg. Mengde avløpsvann er stipulert til 700 000 m³ pr. år frem til 2020. Den siste avtalen er ikke signert.

1.4.7 Kulturminner og estetikk

Ved utforming av VA-anlegg skal det tas hensyn til kulturminner og estetikk. Hvaler kommune benytter i stor grad sjøledninger, og spesielt ved ilandføring av sjøledninger er det utfordringer knyttet til estetikk.

Hvaler har også svært mange private VA-anlegg, og de samme krav knyttet til estetikk bør settes til disse som til de kommunale anleggene.

Situasjonen pr. i dag er ikke fullt ut tilfredsstillende. Drifts- og utbyggingsavdelingen innenfor vann og avløp er opptatt av estetikk ved at de kommunale installasjoner skal være i tråd med omgivelsene.

Når det gjelder kulturminner i sjø og på land så vil kulturminnevernloven være relevant i de tilfeller hvor infrastrukturen for vann og avløp vil kunne komme i konflikt eller i nærheten av eksisterende kulturminner.

2 BEFOLKNINGSPROGNOSE

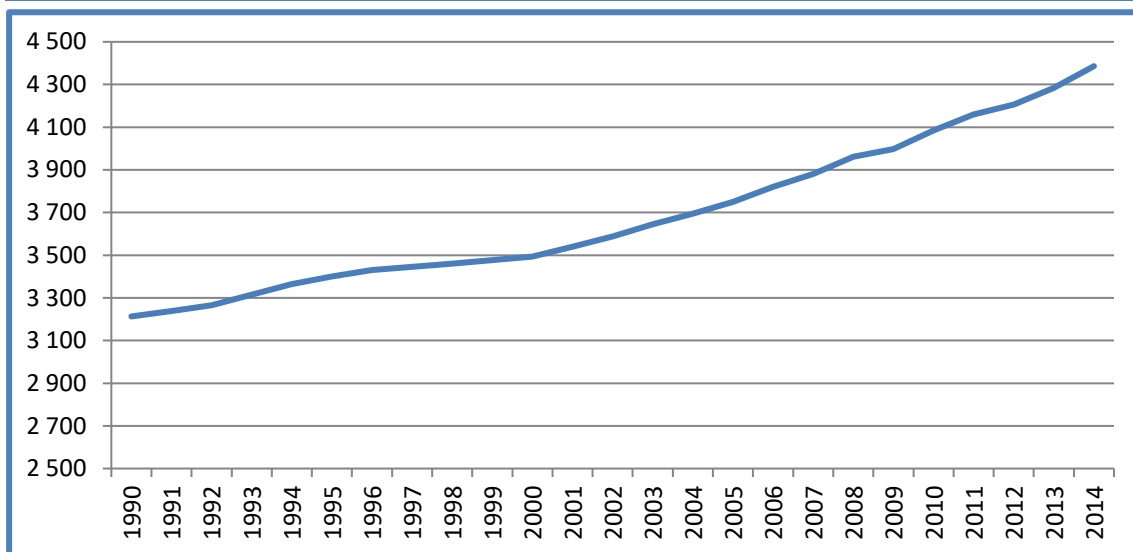
For å kunne dimensjonere nye langsiktige løsninger er det nødvendig å vurdere arealutnyttelsen i et tidsperspektiv som strekker seg utover kommuneplanen. Et 100-års perspektiv er hensiktsmessig fordi de overordnede tiltakene bør ha en funksjonstid på mer enn 100 år.

Befolkningsprognoser er heftet med stor usikkerhet. Befolkningsveksten vil påvirkes av fruktbarheten, levealder, innvandring, innenlandsk flytting, politikk, økonomi, klima, miljø, lokale forhold mm.

For å anslå fremtidig befolkningsvekst i Hvaler kommune er det naturlig å se på statistikk, prognoser og eventuelle kommunale vedtak

2.1 BEFOLKNINGSUTVIKLING

Figur 4.1.1 viser befolkningsutviklingen for Hvaler kommune siden 1990. I løpet av perioden 1990 til 2014 har befolkningen økt fra 3213 til 4386 personer. Dette gir en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst på i underkant av 50 personer. De siste årene har imidlertid befolkningsveksten vært noe høyere. I 2013 var befolkningsveksten 102 personer.

Figur 2-1 Befolkningsutvikling 1990-2014

2.2 FRITIDSBEBYGGELSE

I Hvaler kommune er det anslagsvis nærmere 4 500 bebygde fritidseiendommer.

I kommuneplanen 2011-2023 og i plankartet vises det fem områder der fortetting kan vurderes i eksisterende hytteområder. De fem områdene ligger ved Urdalstoppen, Sand/Basto, Skipstad/Huser, Li og Papper/Laenga. Det er bare i disse fem områdene det åpnes nye muligheter for hyttebygging. Byggeforsbudet er opprettholdt for ubebygde hyttetomter andre steder i kommunen.

2.3 NÆRINGSUTVIKLING

Det må forventes noe næringsutvikling i planperioden, men ikke i den grad at det må tas spesielt hensyn til dette i forbindelse med den overordnede, langsiktige planleggingen av vann- og avløpsanleggene. Dette vil typisk være servicenæring som ikke er storforbrukere av vann – som for eksempel hvilket behov en større næringsmiddelbedrift ville ha. Det er ved flere anledninger kommet opp planer om bygging av hotell(er) på Hvaler. For eksempel arbeides det med konkrete planer om et nytt hotellanlegg på Sand, Spjærøy. Slike planer endrer ikke de store linjene i vann- og avløpsutbyggingen, men vil kreve lokale tilpasninger – inkludert kommunale nyanlegg. Det er viktig at tilgjengeligheten av vann og avløp og kartlegging av eventuelle behov for utbygginger er med fra starten i planleggingsarbeidet.

2.4 OVERORDNEDE NASJONALE OG REGIONALE FØRINGER

I tillegg til gjeldende kommuneplan inneholder *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, Kystsonenplanen for Østfold og Fylkesplanen for Østfold* viktige premisser og styringssignaler som må legges til grunn for den kommunale planleggingen.

- Arealstrategien i fylkesplanen for Østfold (vedtatt 2009)

Erstatter rullering av fylkesdelplanen Areal- og transportplan for Nedre Glomma (ATPNG). Prinsippene i ATPNG med senterstruktur som består av større område- og lokalsentra samt mindre grendesentra videreføres og utvikles gjennom fylkesplanens arealstrategi. Fylkesplanen legger opp til å styrke et langsiktig arbeid basert på rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging (RPR-SAT). Disse prinsippene forutsetter mer konsentrert utbygging og bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur og utbyggingsmønster. I fylkesplanen er Skjærhalden beskrevet som områdesenter, mens Hauge, Utgårdskilen, Ødegårdskilen og Rød beskrives som lokalsentra. Fylkesplanen

forutsetter at kommunen angir hvilke områder som defineres som grendesentra i kommuneplanen.

- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Fastsatt ved kgl.res. av 25. mars 2011, jfr. plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 § 6-2.

Formålet med retningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet langs sjøen. Målet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen, jfr. forbudet mot tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen i § 1-8 i plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 (plan- og bygningsloven).

Retningslinjene erstatter tidligere *Rikspolitiske retningslinjer for planlegging i kyst og sjøområder i Oslofjorden (RPR-O)*.

- Kystsoneplanen for Østfold – ny plan – «Regional kystsoneplan for Østfold» - vedtatt desember 2014.

Planen var på høring i 2014 og høringsuttalelse ble behandlet i Hvaler kommunestyre i møte 4. september 2014, sak 64/14.

Inneholder følgende generelle mål for kystbebyggelse:

Bebyggelse med tilhørende infrastruktur må tilpasses landskaps-, natur-, kulturfriluftsinnteressene og som hovedregel skje bakenfor strandsonen i områder som ikke er synlige fra sjøen. Unntatt fra dette er utbygging i tilknytning til eksisterende tettsteder og regionale satsingsområder for reiseliv, på grunnlag av oversiktsplaner.

2.5 KOMMUNEPLAN 2011-2023

2.5.1 Senterstruktur

Når det gjelder prioritering og lokalisering av byggeområder i kommuneplanens arealdel er senterstruktur et nøkkelbegrep. For senterstrukturens vedkommende vurderes følgende punkter fra gjeldende kommuneplan fortsatt som viktige og premissgivende:

- Sikring av videre utbygging på Hvaler i samsvar med Hvalers tradisjonelle, særpregede og miljøriktige utbyggingsmønster.
- Utbygging basert på styrking av etablerte tettbebyggelser og grender. Opprettholde bosetting på Herføl og Søndre Sandøy.
- Bevaring og videreutvikling av Hvalers særpregede kulturlandskap med veier og havner.

2.5.2 Utbyggingsfordeling

I planperiodens skal følgende utbyggingsfordeling etterstrebese:

- Minst 90 % av boligbyggingen skal skje som fortetting og i regulerte områder i definerte område- og lokalsentra (Skjærhalden, Rød, Ødegårdskilen, Hauge og Utgårdskilen).
- Inntil 10 % av boligbyggingen kan skje i definerte grendesentra og utenfor definerte senterområder, dvs. blant annet i LNF-b-områder.

Dette betyr at minst 90 % av boligbyggingen skal skje i områdesenter Skjærhalden og lokalsentrene Rød, Ødegårdskilen, Hauge og Utgårdskilen.

Fylkesplanen angir 90 % av boligbyggingen i lokalsentra og 10 % i grendesentra/spredt utbygging.

Områdesenter	Lokalsentra	Grendesentra
Skjærhalden	Ødegårdskilen Hauge Utgårdskilen Rød	Papper Papperhavn Skjelsbo Sydengen Dypedal

		Vikerhavn Korshavn Botne/Reff Nedgården Herføl
--	--	--

2.6 BOLIGBYGGEPROGRAM 2012-2016

Boligbyggeprogrammet for Hvaler kommune ble vedtatt 21. juni 2012, kommunestyresak 45/2012. Boligbyggeprogrammet styrer 90 % av boligbyggingen til senterområdene Skjærhalden, Rød, Ødegården, Hauge og Utgårdskilen, og vil av den grunn være styrende for videre utbygging av vann og avløp.

Årlig bygges det mellom 35 og 85 nye boliger på Hvaler. Litt under halvparten av befolkningen er bosatt i lokalsentra/områdesenter. Disse områdene regnes som tettsteder av Statistisk Sentralbyrå. Boligbyggeprogrammet vil legge til rette for økt nyetablering av fastboende i lokalsentra, og vil således bidra til endringer i bosettingsmønsteret på Hvaler.

Totalt finnes et utbyggingspotensiale på inntil 725 boliger i boligbyggeprogrammet for utbygging i lokalsentrene (90 % -andelen).

Til spredt utbygging regnes all annen boligbygging utenfor lokalsentrene. Dette skal utgjøre maks 10 % av utbyggingen. Totalt finnes et utbyggingspotensiale på inntil 156 boliger som spredt boligbygging (10 % -andelen).

Gjennomsnittlig antall personer i hver husholdning er synkende. Fra 2005 til 2011 sank gjennomsnittstallet fra 2,36 til 2,24 personer per husholdning. Dette har sammenheng med at det i samme periode har vært en sterkt økende andel innbyggere over 55 år.

Fordeling av fremtidig boligutbygging			
Minst 90 %			Maks 10 %
Områdesenter	Lokalsenter	Andre regulerte områder	Som spredt boligutbygging i andre områder.
Skjærhalden	Utgårdskilen Hauge Ødegårdskilen Rød	Dypedal brygge Ekeberget Brente Skjelsbu vest Del av Bølingshavna	

Figur 2-2 Fordeling av fremtidig boligutbygging

Arbeidet med revisjonen av kommuneplanens arealdel er startet opp og første høring er gjennomført – mindre endringer av opplysningene ovenfor vil bli aktuelt – ingen av slikt omfang at det vil ha avgjørende betydning for denne planen.

2.7 PROGNOSE BEFOLKNINGSUTVIKLING

2.7.1 Fastboende

I Kommunedelplan for Vann og Avløp har vi lagt til grunn at det bygges i gjennomsnitt 60 hus i året, med i gjennomsnitt 2.5 beboere pr. hus. Dette vil gi en årlig gjennomsnittlig befolkningsvekst på 150 personer.

I tabellen under har vi beregnet fremtidige befolkningstall for Hvaler, ved ulike milepæler, ved en årlig vekst på 150 personer. Her bemerkes det at prognosene for perioden etter de første 20 årene må betegnes som svært usikre.

Årlig vekst	Befolkning	Befolkning	Befolkning	Befolkning	Befolkning	Befolkning
-------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

	2014	2030	2040	2050	2070	2100
100 personer	4 386	5 986	6 986	7 986	9 986	12 986
150 personer	4 836	6 786	8 286	9 786	12 786	17 286

Figur 2-3 Befolkningstall for Hvaler ved ulike tidspunkt når en befolkningsvekst på 100/150 personer pr. år legges til grunn

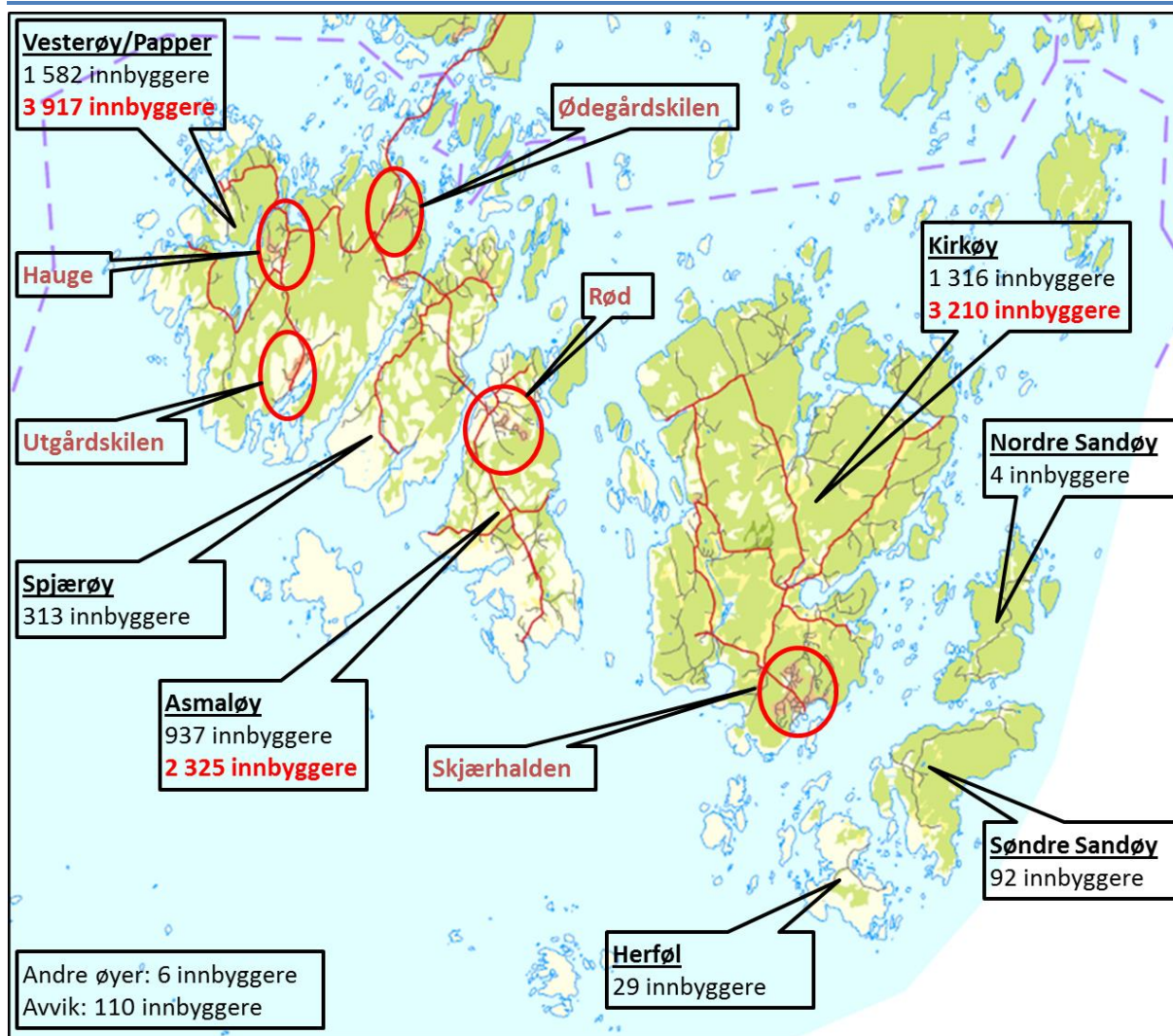
I følge prognosen vil befolkningstallet for Hvaler ved utgangen av planperioden (2026) være mellom 4 500 og 6 200 personer. Med tanke på en forventet levetid på minst 100 år for nye ledningsanlegg, er det allikevel riktig å ha en noe lengre tidshorisont når man ser på de overordnede tiltakene.

I denne planen har vi valgt å forholde oss til en fremtidig befolkning på 10 000 personer. Innbyggertallet for Hvaler kommune vil i følge prognosen nå 10 000 personer mellom år 2050 og 2070.

Befolkningsveksten vil kunne påvirkes av bruksendringer i hyttebebyggelsen.

Dagens befolkningstall for de ulike øyene er angitt i figuren under. Disse dataene er hentet fra en befolkningsfil som ble generert høsten 2013. Totalen, 4 276 innbyggere, er noe lavere enn de offisielle tallene pr. 1.1.2014, 4 386 innbyggere. Altså et avvik på 110 innbyggere.

De fem sentrene, der det vil skje en konsentrert utbygging, er markert med røde sirkler. Her vil 90 % av den fremtidige boligbyggingen skje. Den prognosisterte befolkningsveksten er prosentvis fordelt på de tre øyene som har utbyggingsentre, altså Vesterøy, Asmaløy og Kirkøy. For de øvrige øyene har vi beholdt dagens befolkningstall. De prognosisterte befolkningstallene er markert med rød skrift.

Figur 2-4 Knutepunkter/lokalsentre hvor det vil skje konsentrert utbygging

2.7.2 Fritidsbebyggelse

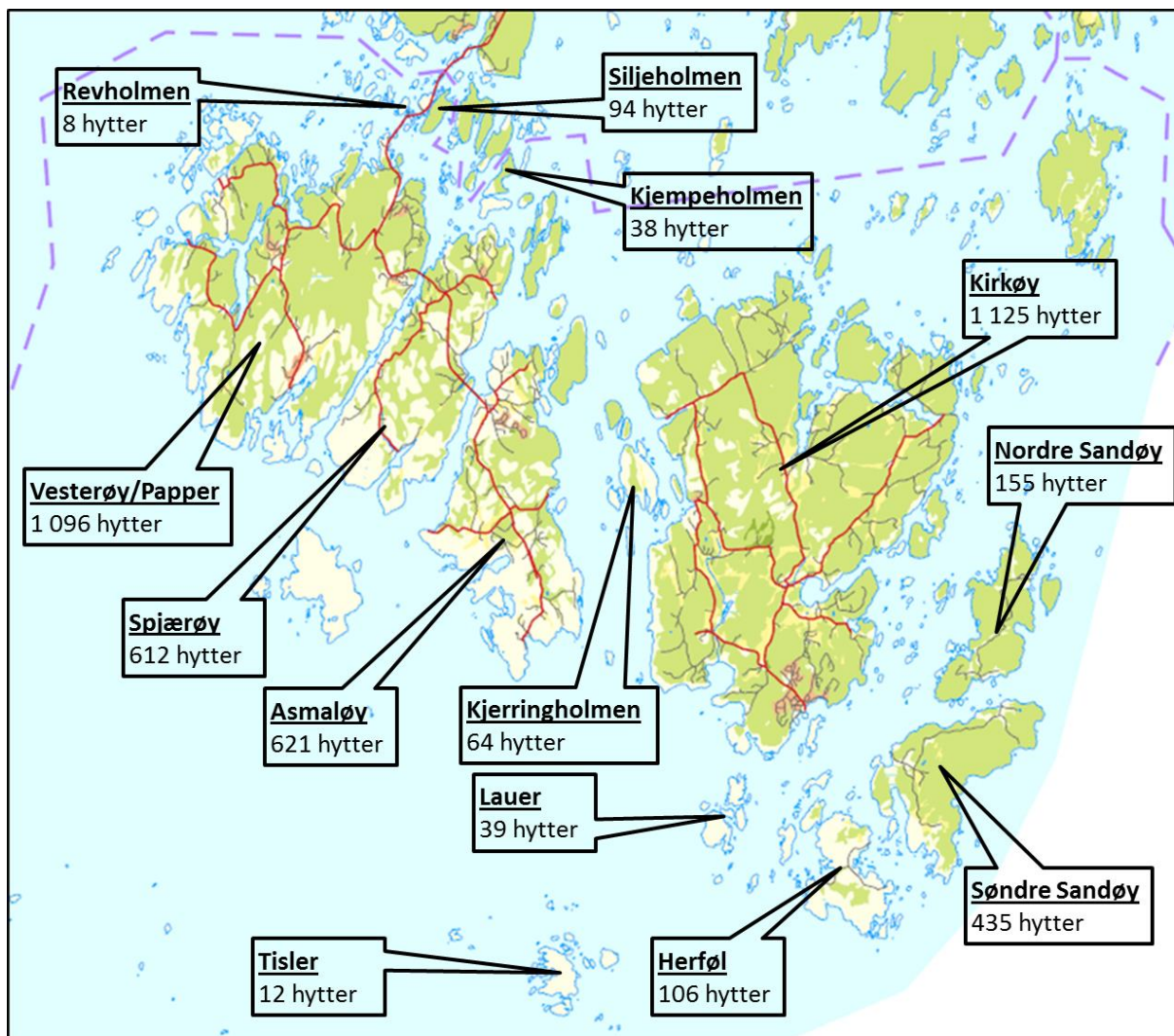
Det finnes ca. 800 ubebygde hyttetomter på Hvaler. De aller fleste av disse har siden 1970-tallet vært rammet av et byggeforbud. Rett til å bygge hytte i gamle godkjente disposisjonsplaner er videreført i kommuneplanen. Disse områdene finnes bl.a. på Holtefeltet på Kirkøy og noen særskilt angitte steder på Søndre Sandøy. I kommuneplanen som ble vedtatt våren 2011 vises det mulighet for fortetting i fem eksisterende hytteområder. Ellers opprettholdes byggeforbudet på de eksisterende ubebygde hyttetomtene. I henhold til gjeldende kommuneplan er det heller ikke mulig å etablere nye hyttetomter andre steder i kommunen.

I plankartet vises det fem områder der fortetting kan vurderes i eksisterende hytteområder. De fem områdene ligger ved Urdalstoppen, Sand/Basto, Skipstad/Huser, Li og Papper/Laenga. Det er bare i disse fem områdene det åpnes for nye muligheter for hyttebygging. Byggeforbudet er opprettholdt for ubebygde hyttetomter andre steder i kommunen.

Antall hytter som det vil bli mulig å bygge er ennå ikke avgjort. Det er heller ikke nøyaktig bestemt hvor hyttene skal ligge og dermed er det heller ikke ennå bestemt hvilke eiendommer som vil kunne bebygges med nye hytter.

I denne planen er det ikke forutsatt utvikling av fritidsbebyggelse av vesentlig betydning.

I figuren under er hyttene fordelt på de ulike øyene. Tallene er fremkommet ved å telle alle hytter som er registrert i kommunens felleskartbase. Summen av disse utgjør 4 491. Dette avviker noe fra kommunens tall over hytter med kommunal renovasjonsløsning (4 435).

Figur 2-5 Hytter på Hvaler fordelt på de ulike øyene